

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE SAVEZNE REPUBLIKE BRAZIL O BAVLJENJU PLAĆENIM POSLOVIMA IZDRŽAVANIH LICA DIPLOMATSKOG, KONZULARNOG, VOJNOG, ADMINISTRATIVNOG I TEHNIČKOG OSOBLJA DIPLOMATSKIH I KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Brazil o bavljenju plaćenim poslovima izdržavanih lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, potpisan u Braziliji, 13. decembra 2018. godine, u originalu na srpskom, portugalskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Brazil o bavljenju plaćenim poslovima izdržavanih lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE SAVEZNE
REPUBLIKE BRAZIL O BAVLJENJU PLAĆENIM
POSLOVIMA IZDRŽAVANIH LICA DIPLOMATSKOG,
KONZULARNOG, VOJNOG, ADMINISTRATIVNOG I
TEHNIČKOG OSOBLJA DIPLOMATSKIH I
KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA**

Vlada Republike Srbije

i

Vlada Savezne Republike Brazil

(u daljem tekstu „Strane”),

S obzirom na izuzetno visok nivo razumevanja između dve države, a u cilju uspostavljanja novih mehanizama za jačanje međusobnih diplomatskih odnosa;

U želji da zaključe sporazum koji bi omogućio bavljenje plaćenim delatnostima članovima porodice osoblja diplomatskih ili konzularnih predstavništava države imenovanja na teritoriji države prijema;

Dogovorile su se o sledećem:

Član 1.

1. Izdržavana lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja jedne od Strana koje je zvanično upućeno na službu u drugu Stranu kao članovi diplomatsko – konzularnog predstavništva ili kao članovi stalne misije države imenovanja pri međunarodnoj organizaciji koju priznaje i čije se sedište nalazi u državi prijema mogu da se bave plaćenim poslom u državi prijema, u skladu sa zakonima i propisima države prijema i ovim sporazumom, na osnovu reciprociteta.

2. Za potrebe ovog sporazuma, diplomatsko, konzularno, vojno, administrativno i tehničko osoblje odnosi se na svako lice koje je zaposleno u diplomatsko - konzularnom predstavništvu ili stalnoj misiji pri međunarodnoj organizaciji jedne od Strana, osim poslužnog osoblja.

3. Za potrebe ovog sporazuma, termin „izdržavano lice” odnosi se na zvanično registrovane članove porodice u skladu sa zakonom svake države:

- a) supružnika ili stalnog partnera;
- b) nevenčanu decu do 25. godine starosti.

Član 2.

1. Svako izdržavano lice koje želi da se bavi plaćenim poslom mora, diplomatskim putem, da zatraži odobrenje u pisanoj formi od protokola ministarstva spoljnih poslova države prijema.

2. Zahtev mora da sadrži podatke kojima se potvrđuje da je ta osoba izdržavano lice kao i kratak opis vrste posla koji je predložen da se obavlja.

3. Nadležni protokol, nakon provere da li to lice ispunjava uslove predviđene ovim sporazumom i odredbama unutrašnjeg zakonodavstva, u pisanoj formi i što je pre moguće, obavestiće ambasadu države druge Strane da je izdržavano lice ovlašćeno da se bavi tom plaćenom delatnošću.

4. Na isti način, ambasada mora da obavesti nadležni protokol o datumu prestanka bavljenja plaćenom delatnošću kojom se bavi to izdržavano lice i da podnese novi zahtev u slučaju da to lice odluči da prihvati bilo koje novo zaposlenje.

Član 3.

1. U slučaju kada izdržavano lice uživa imunitet od građanskog i upravnog sudstva države prijema, u skladu sa odredbama Bečke konvencije o diplomatskim odnosima ili Bečke konvencije o konzularnim odnosima, ili drugog važećeg međunarodnog sporazuma, a koje se zaposlilo na osnovu ovog sporazuma, to lice neće uživati imunitet od građanskog i upravnog sudstva za radnje koje su direktno vezane za obavljanje plaćenog posla i podleže zakonima i nadležnosti suda u državi prijema u pogledu te delatnosti.

2. U slučaju, kada izdržavano lice uživa imunitet od krivičnog sudstva države prijema u skladu sa odredbama bečkih konvencija o diplomatskim i konzularnim odnosima ili drugog važećeg međunarodnog sporazuma:

a) država imenovanja odrećiće se imuniteta od krivičnog gonjenja za izdržavano lice koje je počinilo bilo koje krivično delo u državi imenovanja koje je u vezi sa konkretnom plaćenom delatnošću, osim kada država imenovanja smatra da bi takvo odricanje moglo biti protivno njenim interesima;

b) odricanje od imuniteta od krivičnog sudstva neće se smatrati proširenjem na odricanje od imuniteta od izvršenja presuda za koje će biti potrebno posebno odricanje. U takvim slučajevima, država imenovanja ozbiljno će razmotriti mogućnost odricanja od tog imuniteta. U slučaju da nije došlo do odricanja od imuniteta a država prijema smatra da se radi o ozbiljnoj stvari, država prijema može da zatraži povlačenje iz države tog izdržavanog lica.

Član 4.

Odobrenje za bavljenje plaćenim poslom prestaje da važi odmah kada korisniku tog ovlašćenja prestane status izdržavanog lica, datumom prestanka ugovornih obaveza ili, u svakom slučaju, kada se završi služba lica koje izdržava tog člana porodice. Za prestanak važenja dozvole uzeće se u obzir razuman rok predviđen Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima, a najviše do 3 (tri) meseca.

Član 5.

Odobrenje izdržavanog lica za bavljenje plaćenim poslom, prema ovom sporazumu, ne daje mu pravo da nastavi da radi u državi prijema ili da živi u njoj po završetku službe lica koje ga izdržava.

Član 6.

Nijedna odredba ovog sporazuma ne daje pravo izdržavanom licu da obavlja delatnost koju, po zakonu države prijema, može da obavlja samo državljanin te države, ili kojom se utiče na nacionalnu bezbednost.

Član 7.

Ovaj sporazum ne podrazumeva automatsko priznavanje zvanja ili diploma stečenih u inostranstvu. Takvo priznavanje može jedino da se odobri u skladu sa važećim pravilima kojima se regulišu ova pitanja u državi prijema. U slučaju zanimanja za koja su potrebne posebne kvalifikacije, izdržavano lice mora da ispuni iste uslove kao i državljanin države prijema koji konkuriše za isto radno mesto.

Član 8.

1. Izdržavana lica koja se bave plaćenim poslom na osnovu ovog sporazuma dužna su da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod koji ostvare bavljenjem plaćenim poslom, prema poreskim propisima države prijema.

2. Na izdržavana lica koja se bave plaćenom delatnošću na osnovu ovog sporazuma primenjuju se propisi o socijalnom osiguranju države prijema.

Član 9.

1. Svaki eventualni spor u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog sporazuma Strane će rešavati diplomatskim putem.

2. Ovaj sporazum može biti izmenjen i dopunjen obostranom saglasnošću Strana, razmenom diplomatskih nota. Takva izmena i dopuna stupiće na snagu u skladu sa procedurom predviđenom u članu 11. ovog sporazuma.

Član 10.

Ovaj sporazum zaključuje se na neodređeni vremenski period, ali se može raskinuti ako jedna od Strana obavesti, pisanim putem, drugu Stranu diplomatskim putem, o svojoj nameri da raskine ovaj sporazum. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da važi 90 (devedeset) dana od datuma prijema tog obaveštenja.

Član 11.

Ovaj sporazum stupa na snagu 30 (trideset) dana od datuma prijema obaveštenja Vlade Republike Srbije upućenog Vladi Republike Brazil kojom se potvrđuje da su završene njene unutrašnje procedure neophodne za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Strane su, u dobroj veri, potpisale ovaj sporazum.

Sačinjeno u Braziliji, na dan 13. 12. 2018. u dva originala, na srpskom, portugalskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako verodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU SAVEZNE REPUBLIKE
BRAZIL

Veljko Lazić

Ambasador Republike Srbije u Brazilu

Aloysio Nunes Ferrreira

ministar spoljnih poslova

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog sporazuma je Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Brazil o bavljenju plaćenim poslovima izdržanih lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve zemlje ili u misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države, reguliše obavljanje plaćene delatnosti članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim sporazumom, kao i važećeg zakonodavstva države prijema, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti. U takvim slučajevima, država odašiljanja će se odreći i od imuniteta radi izvršenja bilo koje odluke suda protiv člana porodice.

U pogledu imuniteta od krivičnog sudstva, država koja akredituje će se odreći i od ovog imuniteta za izdržavanog člana porodice u slučaju da je taj član porodice optužen da je učinio krivično delo u vezi sa obavljanjem plaćene delatnosti, osim u slučajevima kada država odašiljanja smatra da bi takvo odricanje bilo u suprotnosti sa njenim interesima.

Dozvola za bavljenje plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom, prestaće da važi odmah nakon što korisniku tog ovlašćenja prestane status izdržavanog lica, datumom prestanka ugovornih obaveza ili, u svakom slučaju, kada se završi služba lica koje izdržava tog člana porodice.

Lica koja bi se zaposlila na osnovu ovog sporazuma potpadala bi pod režim socijalnog osiguranja zemlje prijema u vezi sa svim pitanjima koja se tiču njihovog zaposlenja u toj državi. Ona bi takođe, bila u obavezi da u državi prijema plaćaju sve poreze na prihod ostvaren po osnovu posla koji obavlja u skladu sa ovim sporazumom.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članova porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti

kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko-konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko-konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Član 1. Predloga zakona propisuje da se potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Brazil o bavljenju plaćenim poslovima izdržanih lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava, potpisan u Braziliji, 13. decembra 2018. godine u originalu na srpskom, portugalskom i engleskom jeziku.

Član 2. Predloga zakona sadrži tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku.

Član 3. Predloga zakona propisuje da je nadležni organ za sprovođenje ovog sporazuma Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije.

Član 4. Predloga zakona propisuje da predmetni Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

IV PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Brazil o bavljenju plaćenim poslovima izdržanih lica diplomatskog, konzularnog, vojnog, administrativnog i tehničkog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.